PRIM’AWLA TAL-QORTI CIVILI

IMHALLEF

ONOR. DR DAVID SICLUNA LL.D. MAG. JUR. (EUR. LAW)

Seduta ta’ nhar it-Tnejn, 15 ta' Novembru 1999

Numru 48

Citaz. numru 563/91 DS

Michelangelo Camilleri
vs
Victoria mart Antonio Azzopardi u l-istess Antonio Azzopardi, Dolores mart Giuseppe Attard u b’digriet tat-13 ta’ Marzu 1992 Dr. Pierre Lofaro u P.L. Veronica Rossignaud nominati kuraturi deputati biex jirrapprezentaw lill-imsiefra Angelo Galea u Salvatore Galea, u l-eredita’ giacenti ta’ Giovanni Galea, u b’digriet tad-19 ta’ Mejju 1995 l-attijiet tal-kawza gew trasfuzi f’isem John Galea u Josephine mart Giuseppe Azzopardi eredi ta’ Giovanni Galea

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni pprezentata fil-31 ta’ Mejju 1991 li permezz taghha l-attur wara li ppremetta illi huwa l-propjetarju tal-fond numru 6 Sqaq numru 1 Triq Santa Lucia, Naxxar;

Illi l-konvenuti qeghdin jallegaw li huma l-propjetarji ta' l-imsemmi fond;

talab lil din il-Qorti:

1. tiddikjara illi l-imsemmi fond numru 6 Sqaq numru 1 Triq Santa Lucia, Naxxar, huwa l-propjeta tal-attur;

2. tikkundanna lill-konvenuti sabiex fi zmien qasir u perentorju li jigi ffissat minn din l-Onorabbli Qorti, jirrilaxxaw l-imsemmi fond a favur l-attur.

Bl-ispejjes kontra l-konvenuti li huma ngunti ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti Victoria u Antonio konjugi Azzopardi pprezentata fl-24 ta' Settembru 1992 fejn qalu:

1. Illi l-azzjoni attrici hi irritwali u konsegwentement nulla, stante li l-kawza giet appuntata ghas-smiegh qabel ma gew nominati l- kuraturi deputati u konsegwentement il-giudizzju mhux integru.

2. Illi bla pregudizzju ghall-premess illi l-istess azzjoni attrici hi irritwali u konsegwentement nulla, stante li l-eredita' ta' Giovanni Galea mhijiex gjacenti izda hemm eredi li l-identita' taghhom hija maghrufa, u ghalhekk kellhom jigu citati l-istess eredi.

Fil-mertu u bla pregudizzju ghall-premess, l-ewwel talba attrici hija infondata fil-fatt u fid-dritt stante li l-fond meritu tal-kontestazzjoni m'huwiex di propjeta' tal-attur kif minnu pretiz.

Fil-meritu wkoll u bla pregudizzju ghall-premess, it-tieni talba hu f'kull kaz improponibbli stante li, anke fl-ghar ipotesi, l-eccipjenti jigi li jkollhom titolu ta' lokazzjoni fuq l-istess fond kif ammess mill-attur innifsu fl-att tac-citazzjoni.

Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-kuraturi deputati nomine pprezentata fit-3 ta' Dicembru 1992 fejn qalu:

1. Illi huma mhumiex edotti mill-fatti li taw lok ghal din il-kawza u jitolbu lill-attur jaghtihom l-indirizz ta' Angelo Galea sabiex jikkommunikaw mieghu bl-iskop li jiddefenduh.

2. Illi ghar-rigward l-eredita ta' Giovanni Galea, l-attur irid jipprova li din hi verament giacenti.

3. Salvi eccezzjonijiet ohra jekk u meta jkun il-kaz.

Rat in-nota ta’ l-eccezzjonijiet ta’ l-istess kuraturi deputati nomine pprezentata fl-4 ta’ Marzu 1993 fejn qalu:

1. Illi l-ecipjenti nomine mhumiex edotti mill-fatti li taw lok ghal din l-azzjoni u jitolbu illi l-attur jaghtihom l-indirizz ta' l-assistiti taghhom Angelo Galea u Salvatore Galea.

2. Illi l-attur irid jipprova illi l-eredita' ta' Giovanni Galea hi verament giacenti.

3. Salv eccezzjonijiet ohra jekk u meta jkun il-kaz.

Rat in-nota ta’ l-eccezzjonijiet tal-konvenuti John Galea u Josephine mart Giuseppe Azzopardi eredi ta’ Giovanni Galea pprezentata fl-1 ta’ Dicembru 1995 fejn qalu:

Illi l-ewwel talba attrici hi infondata fil-fatt u fid-dritt stante li t-titolu ta' propjeta' pretiz mill-attur hu kontestat mill-eccipjenti.

Illi bla pregudizzju ghall-premess it-tieni talba attrici hi infondata fil-fatt u fid-dritt stante li l-istess talba hi kontradetta mid-dikjarazzjoni guramentata tal-attur kif jigi provat waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

Rat id-dikjarazzjonijiet guramentati tal-kontendenti u l-listi tax-xhieda taghhom;

Rat id-digriet tad-29 ta’ Marzu 1993 fejn gie nominat l-Avukat Dottor Victor Borg Grech bhala perit legali biex ifittex u jirrelata dwar il-fondatezza tad-domandi attrici, wara li jiehu konjizzjoni ta’ lp-eccezzjonijiet, u jaghmel l-osservazzjonijiet kollha li ghandhom x’jaqsmu mal-kaz;

Rat ir-relazzjoni minnu mahlufa fil-31 ta’ Mejju 1999;

Rat l-atti l-ohra tal-kawza u d-dokumenti esibiti;

Ikkunsidrat illi:-

L-ewwelnett issir riferenza ghall-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti Victoria u Antonio konjugi Azzopardi u ghall-verbal tas-seduta tal-25 ta' Jannar 1993 mnejn jirrizulta li saret rinunzja ghal tali eccezzjoni. Ghalhekk il-Qorti qed tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri taghha.

B'riferenza ghat-tieni eccezzjoni taghhom, jirrizulta li l-pozizzjoni giet sanata billi, fuq rikors ta' l-attur ta' l-10 ta' Mejju 1995, intlaqghet it-talba biex issir it-trasfuzjoni ta' l-atti f'isem John Galea u Josephine mart Giuseppe Azzopardi bhala eredi ta' Giovanni Galea. Ghalhekk il-Qorti qed tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri ta' din it-tieni eccezzjoni wkoll.

F'din il-kawza l-attur qieghed jitlob mill-Qorti dikjarazzjoni li l-fond numru sitta (6) Sqaq numru wiehed (1), Triq Santa Lucia, Naxxar huwa proprjeta' tieghu. Il-konvenuti Victoria u Antonio konjugi Azzopardi u John Galea u Josephine mart Giuseppe Azzopardi qed jikkontestaw il-pretenzjoni attrici izda mhumiex qed jallegaw li l-imsemmi fond huwa ta' proprjeta' taghhom. Jidher pero' li l-konvenuta Victoria Azzopardi tabita fl-istess fond.

In sostenn tat-talba tieghu l-attur ipproduca kopja ta' kuntratt ta' divizjoni tas-26 ta' Dicembru 1959 fl-atti tan-Nutar Dottor Joseph Spiteri (Dok. A fol. 4 sa 25) mnejn jirrizulta li t-Tmien Porzjoni giet assenjata lilu. Fost il-proprjeta' elenkata f'din il-Porzjoni nsibu "2. Il-fond in-Naxxar, triq Santa Lucia sqaq numru wiehed, numru sitta u seba'". Inoltre fis-seduta peritali ta' l-10 ta' April 1997 l-attur esebixxa kopja ta' kuntratt ta' l-4 ta' Jannar 1973 fl-atti tan-Nutar Dottor Angelo Sammut (Dok. S1) li permezz tieghu biegh "porzjoni diviza mill-fond li jgib in-numru sebgha (7) Sqaq numru wiehed (Alley one) Saint Lucy Street, in-Naxxar, konsistenti din il-porzjoni diviza f'entrata bil-bieb numru sebgha fuq l-imsemmi sqaq u bitha warajha, liema en trata u bitha huma komuni ma' haddiehor, f'kamra li qieghda fuq in-naha tax-xellug inti u diehel fil-faccata tal-imsemmija bitha u kamra ohra fuq din il-kamra li titla' ghaliha b'tarag mikxuf liema tarag qieghed fl-imsemmija bitha u huwa komuni ma' haddiehor." Bhala provenjenza gie dikjarat li l-proprjeta' kienet giet ghand l-attur in forza tal-kuntratt ta' divizjoni fuq imsemmi tas-26 ta' Dicembru 1959. Esebixxa wkoll fis-seduta peritali tas-7 ta' Mejju 1998 kopja tar-relazzjoni peritali annessa mal-kuntratt ta' divizjoni msemmi u fejn hemm deskrizzjoni tal-fond trasferit bl-istess kuntratt ta' divizjoni.

Fl-imsemmija seduta tas-7 ta' Mejju 1998 Dr. Aldo Vella talab lill-perit legali jivverifika jekk il-fond abitat mill-konvenuta Victoria Azzopardi jikkorrispondix mad-deskrizzjoni li tirrizulta mir-relazzjoni peritali. Ghalhekk il-perit legali acceda fuq il-post u ta deskrizzjoni dettaljata ta' l-istess fond (ara verbal ta' l-access tad-29 ta' Ottubru 1998). Kif jirrizulta minn din id-deskrizzjoni paragunata mad-deskrizzjoni fir-relazzjoni peritali hemm qbil tant li l-perit legali kkonkluda "li ma jezisti l-ebda dubju li l-fond okkupat mill-konvenuta Victoria Azzopardi huwa l-fond imsemmi fl-atti numru 6 sqaq 1, Triq Santa Lucija, Naxxar."

Issa min jitlob ir-rivendikazzjoni ta' immobbli ghandu d-dover li qabel xejn hu jipprova l-proprjeta' tieghu. L-imharrek f'din l-azzjoni m'ghandux ghalfejn jiftah halqu sakemm issir dik il-prova u jekk dik il-prova ma ssirx, l-imharrek ghandu jirbah il-kawza ("Perit Carmelo Falzon vs Alfred Curmi", Prim'Awla, 5 ta' Ottubru 1995, Vol. iii.1257; "Clive Simpson noe vs Dr. Gaudenz Borg", Appell Civili, 6 Ta' Lulju 1993, Vol. ii.310).

Hekk ukoll ighid Pacifici Mazzoni fir-"Ripertorio Procedura Civili" (fol. 695):

"5. In giudizio di rivendica l'attuale possessore della cosa non e' tenuto a far alcuna prova, quando il rivendicante non gli opponga un titolo valido di trasferimento; ma se questi esibisca tale titolo, il possessore e' tenuto alla prova contraria."

"7. In un giudizio di rivendica solo all'attore incombe l'obbligo di provare il suo diritto di proprieta'."

"8. L'attore in rivendicazione deve provare in modo manifesto il diritto di proprieta' che reclama; e basta un semplice dubbio perche' il possessore dell'imobile sia assoluto dalla domanda."

F'dan il-kaz l-attur indika l-origini tat-titolu tieghu. Mill-banda l-ohra l-konvenuti bl-ebda mod ma gabu xi prova kuntrarja. Ghalhekk il-Qorti taqbel perfettament mal-konkluzjoni tal-perit legali li l-attur irnexxilu jipprova li ghandu titolu validu ta' proprjeta' tal-fond numru 6 Sqaq 1, Triq Santa Lucija, Naxxar.

Bit-tieni domanda tieghu l-attur qieghed jitlob li l-konvenuti jigu ordnati jirrilaxxaw il-fond in kwistjoni. Il-konvenuti Victoria u

Antonio Azzopardi eccepew li din it-talba hi f'kull kaz improponibbli stante li, anke fl-aghar ipotesi, jigi li ghandhom titolu ta' lokazzjoni fuq l-istess fond kif ammess mill-attur innifsu fic-citazzjoni. U l-konvenuti John Galea u Josephine Azzopardi fid-dikjarazzjoni guramentata taghhom isostnu li din it-tieni talba ghandha tigi michuda peress li min-natura taghha stess hi kontradittorja ghal dak dikjarat mill-attur innifsu fit-tieni, tielet u raba' paragrafi tad-dikjarazzjoni guramentata tieghu.

Fis-seduta peritali tat-23 ta' Marzu 1999 id-difensur tal-konvenuti ssottometta dwar it-tieni talba attrici li, kif jirrizulta mill-istess dikjarazzjoni guramentata tal-attur, hu jghid li bejnu u Victor Galea, awtur tal-konvenuti, kien jezisti r-rapport guridiku ta' lokazzjoni u l-lum l-istess rapport ta' lokazzjoni kif jirrizulta mill-para. 4 tad-dikjarazzjoni tieghu jezisti bejnu u l-konvenuta Victoria Azzopardi li tghix fil-fond.

Victoria Azzopardi xehdet li hija toqghod fil-fond in kwistjoni, liema fond kien id-dar ta' abitazzjoni tal-genituri taghha u hija twieldet hemm. Baqghet tghix fih anke meta zzewget hlief ghal erba' snin meta marret il-Kanada. Meta giet lura missierha kien ghadu haj. Hija hallset kera fl-ewwel sena li miet missierha lill-attur.

L-attur jikkonferma li kien hemm lokazzjoni favur Victor Galea, missier il-konvenuta Victoria Azzopardi. Dan jidher car mid-dikjarazzjoni guramentata tieghu fejn jirreferi ghal sentenza moghtija mill-Bord li Jirregola l-Kera fl-ismijiet "Michelangelo Camilleri vs Victor Galea" fejn giet stabbilita kera ta' Lm4 fis-sena. Difatti esebixxa kopja ta' l-istess sentenza (Dok. B). Inoltre fl-istess dikjarazzjoni jghid li nonostante dik is-sentenza Victor Galea u sussegwentement il-konvenuta Victoria Azzopardi baqghet thallas l-istess kera; u fix-xiehda tieghu fis-seduta peritali tad-19 ta' Jannar 1995 spjega li meta qal fid-dikjarazzjoni li Victoria Azzopardi baqghet thallas l-istess kera, il-kera li kien baqa' jithallas kien ta' Lm2 fis-sena.

Kif diga' gie ndikat, Victoria Azzopardi xehdet li hija hallset il-kera fl-ewwel sena li miet missierha Victor Galea, li miet fl-4 ta' Jannar 1981. Ma jirrizultax jekk sarux pagamenti ohra. Stante li pero' jidher li kien hemm titolu ta' kera favur l-istess Victor Galea, dan

mhux il-foro kompetenti biex jigi determinat jekk ghadhiex tezisti lokazzjoni. Ghalhekk din il-Qorti jkollha tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-tieni talba.

Ghal dawn il-motivi tiddeciedi billi tilqa' l-ewwel talba attrici u tiddikjara li l-fond numru 6 Sqaq numru 1 Triq Santa Lucia, Naxxar, huwa proprjeta' tal-attur izda tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-tieni talba minhabba nkompetenza "rationae materiae". Bl-ispejjez li jithallsu bin-nofs bejn il-partijiet.

Grazio Galea
D/Registratur